הלכה ונחה בחור כל שהוא באנו למחלוקת רבי מאיר ורבנן – And it traveled and landed in a miniscule crevice, this depends on the argument between רבי מאיר and the רבין

Overview

A. הורי המוחד אביי המוחד אביי. The אביי had a difficulty with s'אביי position, as follows: The משנה states משנה בארץ בארץ למטה מי' כזורק למטה מי' כזורק בארץ בארץ בארץ משנה משנה and he is הנחה for הנחה הנחה explains that there is a proper רבי יוחנן , for we are discussing a case where he threw a דבילה שמינה and it stuck to the wall. This is obviously an unusual situation. The אביי, חורי asks since according to אביי, חורי הורי כרה"ר כרה"ר כרה"ר במי had a difficulty with series.

The גמרא resolves this difficulty, (in one answer) that the מערה משנה cannot be discussing a crevice in the wall, for then we would have a problem with the רישא of the משנה which states that למעלה מי' כזורק באויר, and he is פטור. Now if the משנה is discussing a case where it landed in a crevice, why is he פטור, since it is מרב"ר (since the wall is presumably דרש"), so he should be חייב for throwing.

The גמרא (rhetorically) attempts to refute this resolution; by asking: let us say it did land in a crevice; and as to your question why he is פטור למעלה מי', the answer is that the crevice is smaller than ^{1} דע"ד.

To which the גמרא replies that this is no refutation, for even if the crevice is not דע"ד, he should still be חייב, since Γ maintains חוקקין להשלים.

In conclusion: we cannot say that the משנה is discussing that it landed in a crevice, because we would not understand why זורק מטור א since חוקקין so he should be זורק מרה"ר לרה"י. זורק מרה"ר לרה".

B. In order to be מחוייב במזוזה, a doorway must have an opening of at least ten טפחים high by four טפחים wide. If a doorway is ten טפחים high and four שפחים wide, however the doorposts curve or arc inwards (like an archway), so that as we go higher on the doorway it is less than four שיפחים wide, before it reaches a height of ten טפחים, there is a מחלוקת ר"מ ורבנן as to the status of חיוב מזוזה for this doorway. חוקקין להשלים for this doorway hat it is a חיוב מזוזה, for we say תחוייב במזוזה, that is we imagine as if the doorposts were carved out sufficiently to provide an open doorway that is ten by four רבנן להשלים argue and maintain that it is attinated as because we do not say חוקקין להשלים.

² It is important to remember this sequence to help us understand (especially the second half of) תוספות.

¹ The explanation why if it is not דע"ד he is פטור can be understood as either; a) if it is not דע"ד it is not a (which would seem to be the more simple interpretation), or b) if it is not דע"ד, there is no proper הנחה (which may present a difficulty, for the גמרא should have perhaps worded it 'נוכ"ת דלא נה ע"ג מקום ד'.). .

תוספות will be discussing how can we compare מזוזה by חוקקין להשלים to מזוזה by מזוזה by מווד כ"ש. Consequently that will compel how to interpret the question וכ"ת דלית בי' דע"ד and the s'מרא apparent acceptance that we follow the ruling of "מ against the majority opinion of the רבנן.

-----

asks: תוספות

ר"י א: ושם) ריי דעירובין דבפרק המא דעירובין - The ר"י has a question; for we learnt in the first מסכת עירובין

בכיפה דפליגי בה רבי מאיר ורבנן – concerning a doorway shaped as an arch, in which there is a הייב במזוזה whether it is הייב במזוזה

אמרינן התם דלא אמרינן התם לר"מ – we say there that according to - we do not say that 'we carve out the arch in order to complete' the necessary dimensions for a doorway (which is ten טפחים high by four שפחים wide) -

י גובהה ג' וגובהה - unless the legs (the lower portion) of the doorposts (before it begins to arch) are three טפחים and the height of the doorway is ten טפחים

יש בהן רחב ד' שיש בהן הבוה ג' טפחים שיש בהן רחב ד' is that at the bottom of the doorway there is an open area **that is** at least **three טפחים wide**, before the arch begins to curve inwards, narrowing the upper opening of the doorway to a width less than four טפחים

"אבל אין ברגליה - **if however the sides do not** extend vertically upwards for a height of at least **three** טפחים with a width of four טפחים

"טפחים - or the doorway is not higher that ten טפחים from the bottom of the door till the high point of the arch -

לא אמרינן – **we do not say** the rule of 'חוקקין להשלים'. We see from here that it order to be 'חוקקין' we require that at least at one point it should have the proper dimensions both in width (four טפחים) as well as in height (ten טפחים).

הוא בחור כל שהוא - if so how can we say here by this miniscule crevice, that 'הוקקין להשלים' according to "ר"מ, since the crevice does not have the proper dimensions (דע"ד) at all, at any point, neither in length nor in width,

מוספות answers:

ר"י answers ואומר רבינו יצחק דאיירי בחורין שדרכן לעשות בשעת הבנין - the י"ר answers that the statement of זרק ונח בחור is discussing such crevices that are usually made when the walls are built

³ The reason we require that it be 4 טפחים wide for a height of 3 טפחים, is because if the width of 4 טפחים would be limited to less than 3 טפחים high above the ground, it would be considered as part of the ground, and not the doorway, due to the concept of לבוד, and it would be as if there is no width of 4 טפחים at all.

הרבים - that they penetrate the entire wall and extend from the יה"ר into the רה"ר

'בצד רשות היחיד הם רחבים - and on the side facing towards the רה"י these crevices are four טפחים wide

רה"ר - אבל לא מצד רה"ר - however on the side facing towards the רה"ר they are not wide four טפּהים, for as they approach the רה"ר the crevices narrow, to a point, that when they open into the רה"ר they are miniscule in size⁴.

רה"י - and everyone (ר"מ ורבנן) agrees that the crevice has the status of a רה"י -

היחיד דמי כרשות היחיד היחיד

הוקקין להשלים - according to ר"מ we apply the rule of הוקקין להשלים, for we have here the proper dimension of 'ד על ד' at one point; on the side of the ד' at ti is wide 'ד and the length of the crevice (from the ד' also 'ד') is also 'ד

'בד' על ד' – and therefore since it has the proper dimensions at one point it is considered as a 'מקום ד' על ד'

אבל ממש בחור כל שהוא – however had it been actually a miniscule crevice – אבל ממש בחור אפילו - even ר"מ would agree that we do not apply the rule of חוקקין להשלים.

וכן משמע בירושלמי דגרסינן – and it also seems so from the תלמוד , for it states there ^{5} :

'ד שאין שם ד' בין שיש שם ד' בין איר דרבי דעתיה דרבי 'דעתיה 'דרבי 'דעתיה 'דעת'ה 'דעת'ה

רואין את הכותל כגמום – we view it as if the wall was carved out⁶ to contain a crevice which is 'ז' על ד'.

רשות היחיד – And specifically only those crevices that are above ten טפחים from the ground are considered חורי רה"י היחיד משתמשין שם – However those crevices that are below ten טפחים from the ground, they are not considered הורי כרה"י since the dwellers of the ה"י כרה"י כרה"י דמי

⁴ We may picture the crevice (looking down at it from the top of the wall) as (an) a (isosceles) triangle; the base of four מפּחִים facing the הה"ר on the inside, and the 'apex' of the triangle opening into the די טפּחִים piercing the entire thickness of the wall, which is assumed to be more than ד' טפּחִים.

⁵ שבת פי"א ה"ג . Our בין שיש בו ו פי"א ה"ג. See שבת פי"א ה"ג. . שפ"א, פני אברהם .

⁶ See מהרש"א, how תוספות derives proof to his interpretation from this ירושלמי.

רה"ר שמשתמשין בהן - on account of the people of the רה"ר who use them ^{7} .

הורי - even though these crevices are considered הורי - even though these crevices are considered הורי, since they penetrate the entire wall, which confers upon them the status of a רה"י, nevertheless

הוי כזורק באויר – it is considered as if one threw an object in the air without landing in a proper place, that he is פטור, and the same should be here

לפי שלא נח על asince it did not rest on a ^{9} 'מקום ד';

To which the גמרא responds: but this is not so -

רב יהודה כו' - For רב יהודה באמר רב יהודה הודה הודה הודה כי הודה כו' - said etc., that according to ר"מ in such a situation we apply the rule of חוקקין להשלים and therefore there is a הנחה ע"ג מקום ד' and he should be חייב that proves that we are not discussing a case of a (penetrating) crevice..

תוספות questions:

הא ממש בהור כל שהו מתניתין בחור כל שהו – And the reason why we do not establish that the "משנה is discussing an actual miniscule crevice (that does not penetrate from the רה"ר, but it is only on the side of the wall facing the (-7.5) -

the rule of תוספות, as תוספות proved previously, and therefore it is understood why if מקום פטור, because then it would be considered a מקום פטור, and we revert to the original question on אביי, why does רבי יוחנן have to say that the משנה is discussing the unusual circumstance of a fat fig sticking to the side of the wall¹¹.

תוספות responds:

תוספות must add this stipulation, for if we would assume that even 'למטה מי' it is considered חורי רה"י כרה"י, it would not be understood, why do we say למטה מי' כזורק בארץ that the הייב is because of זורק ברה"ר tshould be הייב because of זורק מרה"ר, even if it was less than הייב.

⁸ Now that we have ascertained that the הר"י is a רה"י, we have to understand what is the question וכ"ת דלית, it is seemingly irrelevant whether it has דע"ד or not, since it is a רה"י, regardless.

⁹ Once תוספות maintains that the רה"י is a רה", he is compelled to interpret the question וכ"ת דלית בי' ד' to mean that there is no הנחה ע"ג מקום ד', even though the more apparent interpretation would seem to be that if it is not a "ה. See footnote #1.

¹⁰ That says: הזורק למעלה מי' כזורק באויר

¹¹ This is according to אביי, who maintains that חורי רה"ר כרה"ר מחורי and therefore 'מעלה מי' if it landed in a חור, and מקום פטור. See מקום פטור.

הרים כך הם הורים דסתם הינו משום - The reason is, that this is the usual manner in which crevices are found ^{12} . Therefore since crevices customarily penetrate the entire wall, which makes them a ר"מ, and according to ר"מ who maintains הייב according to למעלה מי he would have been הייב according to ר"מ. That is why we say that it did not land in a crevice but rather it was a דבילה שמינה.

תוספות offers another explanation why we cannot establish the משנה בחור כל שהוא משנה:

ועוד דעל כרחך הוצרך לאוקמי בדבילה שמינה – and furthermore we must say that this משנה is discussing a case of דבילה שמינה, and cannot be discussing a ממש חור כ"ש ממש; why is this so?

הור כל שהוא ממש would be discussing a חור כ"ש ממש would be discussing a חור כ"ש ממש הור כל שהוא ממש would be discussing a חוקקין להשלים חוקקין להשלים – where we do not apply the rule of זרק למעלה מי' בזורק באויר – which (even though it) would properly explain why if זרק למעלה מי' בזורק באויר , nevertheless –

ליכא לאוקמי' - we cannot establish the משנה in such a situation

הור **אמאי כזורק בארץ** – **for if it is so,** that we are discussing a חור – **why** does it say in the משנה that if he threw it 'למטה **it is as if** משנה and he is הייב, why is he כזורק בארץ,

"ג מקום ד' ע"ג מקום - since it did not come to rest on a מקום ד' ע"ג מקום , for it is a מקום הור כ"ש ממש , where everyone agrees that we do not say הור כ"ש ממש . Therefore we cannot be discussing a חור כ"ש ממש.

Now that we say that we cannot be discussing a חור כ"ש ממש הור ל"ס, for we would not understand why למטה מי' הייב, since there was no הנחה ע"ג מקום, we will now understand why the גמרא assumes that the חורק ד"א וכו' follows the ruling of משנה כחור (if it would be discussing a חור כ"ש instead of the majority opinion of the רבנן.

רש"י בריך לומר כפירוש רש"י – And it is not necessary to follow the interpretation of רש"י,

משנה לבריך מכח דסתם מתניתין רבי מאיר היא - that we reject the option that the משנה discussing a situation where it landed in a crevice, because of the rule that 'an anonymous משנה is ascribed to "ר"מ', and הוקקין maintains הוקקין, so if it landed in a crevice why is he פטור למעלה מי' however according to this explanation the refutation is based on the assumption that this סתם משנה is one on the assumption that this משנה is not definite, because perhaps this משנה follows the majority view of those who maintain אין הוקקין, the question would then remain, let the משנה be discussing the case of a crevice, and he is פטור למעלה מי' -

Therefore תוספות concludes that we have a stronger reason for assuming that the משנה is in accordance with הוקקין of הוקקין, as follows:

¹³ It would seem that this second answer is seemingly more convincing than the first answer of סתם הורים כך (for which 'תוס' offers no support). As to why 'חוס does not give this as the first (and perhaps only) answer, see further in תוספות justification of פירש"י.

 $^{^{12}}$ A non penetrating miniscule crevice would – according to this answer – seemingly be more unusual (or equally unusual) than a דבילה שמינה.

Tather we would be **forced to say** that the משנה follows the ruling of ה"מ, for -

"ל שאינו רחב אינו רחב - if we establish the משנה is discussing the case of a penetrating crevice which does not have the full dimension of τ , then -

משנה איר דאמר הוקקין להשלים - we must establish that the משנה is in accordance with ר"מ who maintains הוקקין להשלים; why is this so?

דלרבנן אמאי למטה מי' כזורק בארץ – for according to the דלרבנן שמאי למטה מייב we have a difficulty, why if it was thrown 'ז למטה מי' is it מורק בארץ בארץ and he is חייב, there is no הנורק בארץ?! Therefore we must say that it is in accordance with "א, who maintains חוקקין, therefore there is a הנחה ע"ג מקום ד', but then why is משנה משנה משנה בחור And that is the reason why we cannot establish the משנה בחור בחור."מ

In summation: It cannot be discussing a penetrating crevice, because we would have to assume that we go according to "ד that חוקקין להשלים in order to explain where is the in the case of מטה מי' חייב, consequently we would not understand why if we assume כר"מ דחוקקין להשלים. If we would discuss a non penetrating crevice, we would understand why פטור α למעלה מי', since there was no הנחה ע"ג מקום ד', not since there was no הנחה ע"ג מקום ד'.

רש"י רש"י רש"י - However we may justify רש"י' רש"י interpretation - הוצרך לפרש משום דסתם מתניתין רבי מאיר קפריך - that it is necessary to interpret that the refutation, which is based on the assumption that this follows the opinion of ר"מ regarding חוקקין להשלים, is because of the rule that חוספות מתניתין ר"מ may be justified in not accepting חוספות proof as mentioned above

דאי לאו הכי - for it were not so the way רש"י maintains, but rather the way תוספות maintains that if the משנה does not follow the opinion of r" we will have the difficulty of why הייב is ince לא נח ע"ג מקום ד', if this is correct

גמרא הוה ליה למפרך בהדיא should have refuted outright, when asked דית ביה ד' בהדיא – perhaps you will say that the reason he is פטור למעלה מי' הוקקין, so instead of getting involved whether we say גמרא, should have responded that it cannot be discussing a חור שאין בו דע"ד for if so -

הייב אמאי מי' אמאי - why by למטה is it מטרק בארץ and he is הייב, there is no 'דמטה מי'. Somehow the אמאי was not bothered by this issue, therefore רש"י

¹⁴ Therefore we may assume that the מרא wished to discuss each part of the משנה separately, to see if it could be discussing a חור כ"ש on its own merits, therefore the מרא does not give this aforementioned proof of the הור כ"ש to reject whether in the איז we are discussing a חור כ"ש, and consequently, we cannot use it to prove that the משנה must follow the opinion of "ב"מ (or perhaps that this משנה does not require a משנה, or 'הנחה ע"ג מקום וכו').

Alternately, the אביי maybe felt that according to אביי, who maintains מרה מרה"ר כרה"ר הורי רה"ר הורי מקום ד' מקום ל"ג מקום ל"ג מקום ל"ג מקום ל"ג מקום ל"ג itself and not an object in the רה"ר, therefore the ה"ר is certainly a מקום ד' somewhat akin to מקום ל"ג, or some other explanation).

will maintain that we cannot say that the משנה must follow the opinion of "ר"מ, for otherwise how are we to understand of למטה מי' הייב, for since the גמרא was not concerned, neither should we. And the basis of the גמרא accepting the opinion of r is based on the rule that מתם מתניתין r היא מתניתין r היא במרא סתם מתניתין r היא במרא היא אונו האיץ היא משניתין r מחם מתניתין r היא במרא היא שונו היא אונו האיץ במרא משניתין r מחם מתניתין r היא במרא משניתין r היא במרא משנית משניתין r היא במרא משנית משנית

Summary

The rule of חוקקין להשלים according to ר"מ, is valid only, when at least at one point there is the proper width and length. Therefore the חור under discussion here is a יש ברחבו ד' מפולש מרה"י לרה"י on the side of the רה"ר.

We cannot ask on חור כ"ש that we should establish the משנה in משנה by a חור כ"ש a הור כ"ש הור מפולש הור משנה was more usual, 2) if the משנה is discussing a חור כ"ש ממש הור כ"ש משנה משנה משנה משנה where we cannot say הוקקין לשלים, then why in the מקום ד' since there was no הנחה ע"ג מקום ד' הנחה ע"ג מקום ד' has to mean that there was no וכ"ת דלית בי' ד' הנחה ע"ג מקום ד' הורי הורי ז' מפולש לרה"י, for since it is מפולש לרה"י it has the status of חורי הורי הורי הורי הורי מפולש לרה"י.

This דין that המפולש לרה"י has the status of a רה"י, is limited to חורים למעלה, is limited to מרים, however בני רה"י מורים למטה מי' since the בני רה"י במי use them.

The גמרא assumes that the משנה, הזורק וכו' follows the ruling of מרא ה"ר, if we were to assume that it landed (בחור (כ"ש), because otherwise we would not understand why in the סיפא למטה מי' חייב, since there was no הנחה ע"ג מקום ד'. The difficulty with all this is, why did not the גמרא itself respond to its own rhetorical question וכ"ת דלית בי' ד', by saying that it cannot be so, for if it is so, then why למטה מי' פטור אלוב שור שור משנה לישנה משנה ר"מ משנה ר"מ משנה ר"מ משנה כר"מ משנה משנה כר"מ.

Thinking it over

- 1. Can we derive from תוספות, that the more simple explanation of וכ"ת דלית דלית, would mean that it should not be a 'רה"?
- 2. What is more usual a חור מפולש or a ממש, explain.
- 3. When the גמרא asked: וכ"ת דלית בי ד', why did the גמרא quote the מימרא סf מימרא מרא כסncerning גמרא גמרא מטועל could have responded if there is no 'ד, then why are you סיפא in the ^{15} יפיפא?

⁽Consequently we may even extend this reasoning – according to חורי רה"י, that הורי הורי, also do not require a מקום ד', thereby negating completely 'תוס' rendition of the question וכ"ת דלית בי' ד' that it refers to a הנחה ע"ג that it refers to a מקום ד', וצע"ג ואכ"מ.)

¹⁵ See תוס' הרא"ש.